

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna ve věci žalobce: **R. Š.**, zastoupeného advokátem Mgr. Markem Hejdukem, Jugoslávská 620/29, Praha 2 – Vinohrady, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, U Jezu 642/2a, Liberec 2, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) Povodí Labe, státní podnik**, Víta Nejedlého 951/8, Slezské Předměstí, Hradec Králové, **II) J. S.**, **III) V. B.**, **IV) J. S.**, proti rozhodnutí ze dne 27. 11. 2018, čj. KÚLK-94311/2018, sp. zn. OÚPSŘ 183/2018-330-rozh., v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. 12. 2020, čj. 30 A 22/2019-129,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (nyní vystupuje jako stěžovatel) se v této věci brání proti umístění stavby rybího přechodu na řece Jizeře: stavba mu totiž podle jeho názoru v budoucnu znemožní uskutečnit projekt malé vodní elektrárny. NSS však souhlasí se správními orgány i krajským soudem v tom, že žádost o umístění stavby nemůže být zamítnuta jen kvůli hypotetickému stavebnímu záměru na sousedním pozemku. Správní orgán zde nepochybil ani při doručování pozvánky k ústnímu jednání.

Rozhodnutí správních orgánů a krajského soudu, kasační námitky

[2] Městský úřad Turnov rozhodl v dubnu 2018 o umístění stavby „*Jizera, jez Dolánky, výstavba rybího přechodu*“ na pozemcích sousedících se stěžovatelskými pozemky. Proti rozhodnutí se odvolal jednak stěžovatel, jednak město Turnov; Krajský úřad Libereckého kraje však obě odvolání zamítl rozhodnutím ze dne 27. 11. 2018. Stěžovatel neuspěl ani u Krajského soudu v Hradci Králové: ten zamítl jeho žalobu rozsudkem ze dne 8. 12. 2020.

[3] Stěžovatel nyní v kasační stížnosti vznáší – stejně jako v žalobě – dvě námitky. První je procesní a týká se způsobu, jakým mu byl doručován dokument *oznámení o zahájení územního řízení a pozvání k ústnímu jednání*. Druhá námitka zpochybňuje hmotněprávní úvahu stavebního úřadu: podle stěžovatele neměl úřad umístit stavbu rybího přechodu způsobem, který do budoucna znemožní stěžovateli zřídit na vlastních pozemcích malou vodní elektrárnu. Žalovaný krajský úřad ve svém vyjádření ke kasační stížnosti nesouhlasí ani s jednou námitkou.

[4] Kasační stížnost není důvodná.

[5] Stěžovatel se snaží polemizovat se závěry krajského soudu, jeho polemika však nemůže být úspěšná. Krajský soud se totiž s oběma námitkami vypořádal nejen pečlivě, ale i správně a v souladu s judikaturou NSS.

Fikce doručení

[6] Stěžovatel i nadále tvrdí, že nedostal žádnou výzvu k vyzvednutí zásilky, v níž mu městský úřad oznamoval zahájení územního řízení, zval jej k ústnímu jednání a informoval jej o možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí do tří dnů po ústním jednání. Městskému úřadu stěžovatel vytýká, že mu po uplynutí úložní lhůty nenechal vhodit zásilku do schránky, případně že se jej nepokusil opětovně informovat aspoň o možnosti seznámit se s podklady. Pokud i krajskému soudu stačila jen fikce doručení bez následného vhození zásilky do schránky, jde o formalistický přístup, který nezaručuje účel územního řízení – tedy dosáhnout co nejpříjemnějšího umístění stavby.

[7] S těmito úvahami nemůže NSS souhlasit. Krajský soud předně vyšel z rozsudku rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2016, čj. 3 As 241/2014-41, č. 3524/2017 Sb. NSS. Ten se zabýval právě tím, zda zásilka, kterou si adresát během úložní doby nevyzvedl, bude považována za doručenou pouhým uplynutím doby, nebo jen v případě, že ji pošta poté vhodí adresátovi do schránky. Dosavadní judikatura správních soudů nehleděla na tuto otázku vždy jednotně; rozšířený senát ji sjednotil a vyslovil, že následné vhození zásilky není podmínkou doručení. Fikce doručení podle § 24 odst. 1 správního řádu se uplatní, i když zásilka vhozena nebyla. NSS upozorňuje také na body 18 a 19 rozsudku rozšířeného senátu: zde je citována důvodová zpráva k novele, která tuto fikci doručení zavedla. I z ní plyne, že zákonodárce počítal s následným vhozením zásilky do schránky jako s určitým komfortem pro adresáty, nehodlal s ním však spojovat právní účinky.

[8] Ve stěžovatelské věci navíc nebylo možno uvažovat ani o takovém (nevynutitelném) komfortu: městský úřad jako odesílatel totiž na obálce nezvolil doručovací variantu *Nevracet, vložit do schránky*, takže pošta ji do stěžovatelské schránky ani vhodit nemohla, a naopak ji v souladu s pokynem odesílatele vrátila přímo jemu. Zvolit

pokračování

tuto variantu by sice bylo vstřícnější vůči adresátovi – ale pokud to městský úřad neudělal, nelze mu to vytýkat jako protiprávní postup (ostatně jinak by tato možnost, tedy nevhazovat do schránky, na úřední obálce ani nemohla být).

[9] Stěžovateli nelze dát za pravdu ani v tom, že okolnosti a důsledky doručování by se měly hodnotit podle toho, jaká písemnost je zrovna doručována či o jaký typ řízení jde. Význam a dopady toho kterého řízení totiž nelze dost dobře zobecnit: každý adresát je bude vnímat jinak a řídit se při tom svými vlastními zájmy. Je proto pochopitelné, že doručování jako určitá „technická“ okolnost správního řízení je upraveno relativně přísnými a formálními pravidly, která se uplatňují stejně ve všech typech řízení. Ke korekci příliš tvrdého dopadu těchto pravidel slouží institut neplatnosti doručení podle § 24 odst. 2 správního řádu (na což už poukázal jak rozšířený senát, tak krajský soud). Pokud však nebyly splněny podmínky pro neplatnost doručení, nemůže se adresát, který si zásilku včas nevyzvedl, domáhat toho, aby mu úřad doručoval tutéž listinu opakovaně. Takové opakované doručování by popíralo smysl fikce doručení.

[10] V kasační stížnosti, stejně jako v žalobě, stěžovatel jen stručně uvedl, že výzvu k vyzvednutí zásilky na poště vůbec nedostal. Obsah správního spisu však toto tvrzení nijak nedokládá. Městskému úřadu se obálka vrátila s informací o tom, že adresát nebyl při doručování zastížen a byla mu zanechána výzva, aby si zásilku vyzvedl na poště. Z obálky, která je založena ve správním spisu, byla oddělena právě část obsahující výzvu pro adresáta. Z ničeho tak nelze usoudit, že poštovní doručovatelka ve skutečnosti výzvu do schránky nevhodila. Pouhé tvrzení, podle něž stěžovatel výzvu nedostal, nemůže zpochybnit obvyklý průběh doručování. Aby stěžovatel postup pošty zpochybnil, musel by uvádět nějaké neobvyklé okolnosti, to však nedělá.

Vztah mezi umístěným rybím přechodem a budoucími plány na malou vodní elektrárnu

[11] Stěžovatel namítal, že se správní orgány měly zabývat dopady výstavby rybího přechodu v navržené variantě na „případnou výstavbu malé vodní elektrárny“. To však neučinily, a tím nadřadily rybí přechod elektrárně. Podle něj byly správní orgány povinny hledat takovou variantu, která by umožnila umístit obě tyto stavby. Pokud stavebník takovou variantu nepředložil, měla být jeho žádost zamítnuta pro rozpor s územním plánem.

[12] I v této úvaze se stěžovatel mýlí. Krajský soud se totožnou žalobní námitkou zabýval důkladně a všechna stěžovatelova tvrzení přesvědčivě vyvrátil. NSS s napadeným rozsudkem plně souhlasí.

[13] Stavební úřad při posuzování stavebního záměru posuzuje soulad stavby s požadavky na využívání území a na infrastrukturu, s územně plánovací dokumentací a s cíli územního plánování, s rozhodnutími dotčených orgánů a závaznými stanovisky [§ 90 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)]. Nemůže však posuzovat soulad stavby s budoucím nejistým záměrem, o němž není známo nic než to, že jej majitel sousedního pozemku chová. Je pravda, že v územním plánu města Turnova z roku 2014 je plocha stěžovatelova pozemku označena jako rozvojová plocha pro malou vodní elektrárnu. Jak však správně uvedl krajský soud, to neznámá, že tam

elektrárna vzniknout musí – a především to neznamená, že na sousedním pozemku (vodní a vodohospodářské ploše) nemůže vzniknout rybí přechod jen proto, že to podle stěžovatelova tvrzení znemožní do budoucna umístit malou vodní elektrárnu. Sám stěžovatel ostatně nijak neupřesnil, jak má tato elektrárna vypadat a z čeho by mohl stavební úřad usoudit na její konkrétní parametry. Pokud záměr výstavby rybího přechodu splnil všechny zákonné podmínky, nemohl stavební úřad stavebníkovu žádost zamítnout. Neměl ji totiž jak porovnat s případným kolidujícím stavebním záměrem na sousedním pozemku.

[14] Krajský úřad vhodně připomněl, že judikatura setrvale ukládá stavebním úřadům při umísťování staveb přihlížet jen k takovým stavebním záměrům na sousedních pozemcích, které už postoupily do určité kvalifikované procesní fáze – minimálně fáze běžícího územního řízení.* Stěžovatel má sice již od roku 2008 vydáno povolení k nakládání s vodami, ale žádné územní řízení dosud nezačal. Není to tak, že rybí přechod má automaticky přednost před elektrárnou: kdyby stěžovatel podal svou žádost o územní rozhodnutí dříve, než Povodí Labe požádalo o umístění rybího přechodu, zabýval by se stavební úřad nejprve jeho žádostí. (I tak by ale byl vázán podmínkou územního plánu, podle níž musí umístění a provoz malé vodní elektrárny umožňovat umístění rybího přechodu.)

Závěr

[15] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl, a NSS proto kasační stížnost zamítl. Neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení; krajskému úřadu pak nevznikly náklady řízení, které by se vymykaly z běžné úřední činnosti.

[16] Osoby zúčastněné na řízení by měly právo na náhradu jen těch nákladů řízení, které jim vznikly při plnění povinnosti uložené soudem; to ale v této věci nenastalo.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. října 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu

*Tak už rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 8. 2000, čj. 7 A 89/98-35, SJS 767/2001 (který ostatně navázal na judikaturu prvorepublikového Nejvyššího správního soudu). Tohoto rozsudku se poté opakovaně dovolal i současný NSS (rozsudky ze dne 17. 12. 2007, čj. 1 As 35/2007-57; ze dne 29. 7. 2009, čj. 1 As 37/2009-93; ze dne 19. 11. 2020, čj. 1 As 227/2020-43, bod 29; nebo ze dne 10. 2. 2022, čj. 5 As 32/2021-41, bod 21).